

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 20

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

3 de junio - 3. junija 1993

MARKO KREMŽAR

Nikdar dokončana naloga

Junjska razmišljanja 1993

Dve leti je že, kar smo na tem mestu zapisali, da je komunistične ideologije in njenega mita konec, ni pa še konec pogubnega vpliva tistih, ki so se pod plaščem njenega sistema okoriščali. Še dolgo bodo skušali braniti svoje neupravičene koristi ter opravičevati dejanja, ki se z resnico opravičiti ne dajo. Zato dolžnost pričevanja, ki smo se je politični begunci živo zavedali skoraj pol stoletja, danes ni manjša, kakor je bila takrat, ko smo upali in ohranjali resnico — za prihodnost. Dolgoletno upanje ni bilo zaman. Prihodnost je zdaj!

Po več ko dveh letih demokratičnih vlad, pogovorov in dogovorov med strankami v Sloveniji še ni konec sprenevedanja. Mnogi resnični demokrati in tisti, ki so to postali po sili razmer, se vedejo, kakor da ne bi bilo za nami krvave revolucije, kakor da za njene zločine ni nihče odgovoren, če pa že kdo je, da je za taka ugotavljanja časa na pretek. Včasih ustvarjajo vtis, kakor da bi upali, da je vendarle mogoče vzpostavljati in živeti demokracijo kot neprizadeto naslednico totalitarizma. Malokdo opozarja, da je skozi dobo treh generacij vzdrževala totalitarni sistem v Sloveniji ista klika, ki je pričela nekoč moriti slovenske rojake, da bi sprožila revolucijo v tragičnih letih medvojne okupacije. Njene laži so še vedno uradna „resnica“, šolske knjige še vedno obramba njihovih zlih dejanj, mediji se ozirajo kamorkoli, le tja ne, kjer je iskati razloge, odgovorne ustanove in osebe za bratomorno preteklost. Zdi se, da se komaj kdo zaveda, da s svojo mlačnostjo ne koristi demokraciji, temveč da pomeni odiranje nerazčiščene preteklosti v čim hitrejšo „pózabo“ dejansko soodgovornost za neporavnane krivice. Še huje, nerazčiščena preteklost tlači neobžalovano gorje v narodovo podzavest, kjer uničuje posameznikom in narodu moralne osnove obstoja. To pa ni več krivda totalitarizma, temveč demokratičnih oblasti in strank.

Do kake mere se je propadli komunizem usidral v miselnost in čutenje našega naroda, večina, ki živi sredi mlade republike, morda niti ne opazi. Posamezni klici jasnovidnih rojakov, ki pogumno in odločno svarijo pred nevarnostjo javnega sprenevedanja, rešujejo svojo in narodov čast. Ne morejo pa prepričati ne odgovornih voditeljev ne ljudstva, da gre pri zakrivanju zgodovinske resnice za narodovo prihodnost, za slovensko preživetje in ne za „bolestno brskanje po starih kosteh“.

Neki veren katoličan je zapisal, da upa, da bo čas kmalu zabrisal preteklost ter pozaba prekrila strahoto revolucije. Bojim se, da se strašno moti. Gorje človeku in ljudstvu, ki se misli rešiti zla s tem, da se dela, kakor da ga ni. Laž, zločin, jemanje dobrega imena, kraja, strahovanje so vidni znaki zla, ki je resnično in ne le nekaj abstrakten pojem. To bi kristjan moral vedeti. Odpustiti moramo tistim nesrečnikom, ki so bili

orodje zla, mnogi celo v dobri veri, a zlo je treba zavreči javno in odločno povsod, kjer je bilo in kjer je.

Vedno več beremo v slovenskih časopisih o žrtvah „medvojne dobe“. Malokdo si upa napisati, da gre za žrtve komunistične revolucije, ker se boji, da ga bodo obtožili revanšizma, ali pa ker samogibno ponavlja to, kar so ga učili od mladih let.

Danes še vedno govore o dobi „po osvoboditvi“ celo tisti, ki so jih po vojni in revoluciji komunisti preganjali. Ali ne bi morali uporabljati izraz svoboda in osvoboditev le za čas po padcu totalitarizma?

Izraz Narodno osvobodilna vojna (NOB) je priljubljen, ker večina ne pomisli in noče pomisliti, kaj se za njim skriva. Sicer ne bi uporabljali plemenitega izraza za tako podlo prevaro.

Še vedno beremo izpod peres vernih katoličanov, da živimo v tem in tem letu „našega štetja“. Kdo se zaveda, da je to hoteno ali nehoteno omalovaževanje Kristusove zgodovinske resničnosti, kar je posledica vsiljenega ateizma? Res, da je bil Jezus rojen v času cesarja Avgusta, a je vendarle Kristus prelomnica časov za verne in neverne. Cesar Avgust, na primer, je le zgodovinska okoliščina „našega štetja“.

Ustanavljajo se komisije za ugotavljanje zločinov „po vojni“. Kdaj se bodo pričele raziskave partijskih zločinov nad zavednimi Slovenci med vojno. Kdaj se bodo oblasti v slovenski republiki zavedle, da ne bi bilo Teharij ne Roga, če ne bi komunisti pričeli načrtno pobijati svojih neoboroženih rojakov letih 1941/42 le zato, ker kot katoličani in narodnjaki niso hoteli sodelovati z zlom, ki ga je poosebljala partija.

Pripravljajo in popravljajo se zakoni o poravnavi tvarnih krivic. Vendar, kdaj bodo zakonodajalci priznali, da je kraja, pa čeprav jo izvede država v svoji revolucionarni vsemogočnosti, še vedno kraja in da jo je treba v pravni državi v celoti poravnati? Ali bo tudi na tem področju demokratični pragmatizem nadomestil pravico?

Mesec junij nam je po revoluciji, ne po „osvoboditvi“, prinesel nesrečo, smrt, grozo, begunstvo, drugim pa prisilno pokorščino totalitarnemu sistemu. Skoraj pol stoletja kasneje smo istega meseca doživljali nastajanje slovenske države, ki naj bi postala vsem Slovencem najvišje zagotovilo svobode.

A tudi svobode ne morejo zagotoviti le ustanove od zunaj. Vsakdo jo mora najprej živeti sam v sebi, mora se odločiti zanjo, da jo lahko živi in izžareva. Pred to nalogo stoje rojaki doma, še v posebni meri pa mi v zdomstvu. Odšli smo od doma kot politični emigranti in bomo to ostali do konca našega zdomstva iz roda v rod. Slovenije nismo zapustili prostovoljno. Naša pot se je pričela z begunstvom.

Res, danes se smemo vrniti v domovi-

(Nad. na 3. str.)

Informacije SKD iz Slovenije št. 29

24. maja 1993

Na tokratni petkovi časnikarski konferenci je kot posebni gost sodeloval tudi dr. Marko Kremžar iz Argentine. Na kratko je podal pregled pred in povojnega dogajanja v domovini in izseljenstvu. Dr. Kremžar se bo v času svojega bivanja v Sloveniji srečal s predstavniki stranke, njenih gibanj in zvez, z ministri in drugimi vodilnimi predstavniki javnega življenja pri nas.

Delegacija SKD, ki jo je vodil predsednik Peterle, v njej so bili še Stanič, Polajnar in Kunstelj, se je na Trški gori pri Novem Mestu srečala z delegacijo HDZ, ki jo je vodil gospodarstvenik stranke HDZ in vlade Rep. Hrvaške, dr. Mate Granič. Namen srečanja je bil predvsem poglobitev strankarskih odnosov ter tako tudi posredno pospešitev reševanja odprtih vprašanj, ki zadevajo predvsem problematiko meja. Po končanih pogovorih sta si delegaciji ogledali še Trdinov vrh in na kraju samem ugotovili trenutno situacijo.

Stanič se je srečal z Darkom Zupaničem, predstavnikom združenja delodajalcev, ki predstavljajo prvi poizkus tovrstnega združenja pri nas. Očitno je, da se bo treba počasi poslavljati od Gospodarske zbornice Slovenije. Združenje se srečuje z različnimi težavami, predvsem pa ne morejo prav zaživeti kot pravna subjektiviteta. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da se ta status čimprej doseže.

Stanič in Bulc sta se sestala s predstavniki Arabskega kluba. To je klub, ki

združuje ljudi iz arabskih dežel, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov daljši čas bivajo v Sloveniji.

3. junija bo konferenca 32-tih obmejnih občinskih odborov SKD. Gostje bodo tudi Peterle, Bizjak in Dvornik.

Mozetič, poslanec SKD in podpredsednik državnega zbora, je ocenil delo poslanske skupine kot zelo uspešno in izrazil zadovoljstvo predvsem nad potekom razprav o strategiji razvoja kmetijstva v Sloveniji in o zakonu o posebnih dajatvah pri uvozu kmetijskih proizvodov in živil.

Na tej seji nastopa SKD tudi z dvema samostojnima predlogoma — predlog za spremembo zakona o denacionalizaciji (predlagali smo, da se rok za vlaganje zahtevkov podaljša za 18 mesecev in da se v zakon jasno napiše, da velja prepoved prometa ali kakršnega koli razpolaganja z nepremičninami in premičninami, za katere so bili vloženi zahtevki za vrnitev, vse do zaključka postopka vrnitve zahtevane strani), in predlog za spremembo zakona o dohodnini, kjer predlagamo znatno povečanje davčne olajšave za vzdrževane družinske člane. Namen te predlagane spremembe je pomagati mladim družinam in še posebej družinam z večjim številom otrok. Ne glede na vse ugovore, ki jih je bilo slišati v razpravi, pričakujemo, da bo sprememba zakona podprta.

Sandra Kržan
Služba za stike z javnostjo

Časnikarjem zapirajo usta

Prepoved vodenja TV oddaj „v živo“ je glavni urednik TV Slovenije Lado Ambrožič izrekel znani slovenski časnikarki Vidi Petrovčič. „Zaprta usta“ si je zaslužila kot svojevrstna najnovejša žrtev afere Hit med intervjujem z direktorjem omenjenega „imperija“ g. Kovačičem, ko je med drugim opozorila na dejstvo, da so dohodki predsednika ZDA in britanske kraljice javnosti znani, dohodnina predsednika republike Slovenije pa je državna skrivnost. V slovenski državi so javni mediji očitno lahko kritični (pogosto tudi žaljivi in obrekljivi) le do nekaterih politikov, predvsem seveda desnih, medtem ko podobno vrednotenje drugih, predvsem levih ali „nadstrankarskih“, vodstva „neodvisnih“ medijev očitno označujejo že kar za zločin žalitve veličanstva. Za slovensko medijsko „odprtost“ in časnikarsko „solidarnost“ je nedvomno značilno, da o tem napadu na časnikarsko svobodo z redkimi izjemami (npr. časopisa Slovenec) v naši javnosti ni bilo odmevov ali celo (Bog ne daj) protestov.

Slovenski socialni demokrati so se pod novoizvoljenim predsednikom Janezom Janšo odločili, da bodo kot „mlajši partnerji“ v koaliciji odslej igrali nekoliko kritičnejše tone. O tem že priča ostrejša

nastopanje predstavnikov te stranke pri raziskavanju serije slovenskih afer, ki je medtem zlasti politikom Slovenske ljudske stranke na čelu z Marjanom Podobnikom že prineslo precej novega političnega kapitala. Socialdemokrati in socialisti so (zaenkrat?) odložili svojo svojčas tako bučno načrtovano poroko.

J. Janša, ki je bil med svojim nedavnim obiskom v ZDA deležen naklonjenega sprejema ameriške javnosti in se s tamkajšnjimi vojaškimi oblastmi dogovoril za šolanje prve skupine častnikov slovenske vojske, je dosegel pomembno točko v svojem merjenju moči s predsednikom Kučanom. Obisk romunskega Illiescuja, ki ima slovenskemu predsedniku zelo podobno zgodovino političnih metamorfoz, je potekel v zelo predsedniško „monopolnem“ ozračju. Novi poveljnik slovenske vojske, ki je zamenjal „Kučanovega“ generala Slaparja, je postal „Janšev“ polkovnik (verjetno kmalu general) Albin Gutman, eden od najzaslužnejših frontnih poveljnikov iz slovenske vojne za neodvisnot, ki se je odlikoval v bojih z jugokomunistično armado na Dolenjskem.

Andrej Vovko
(Po KAT. GLASU)

6. JUNIJA
OB 16. URI

SPOMINSKA PROSLAVA JUNAKOV

SLOVENSKA HIŠA
BUENOS AIRES

RTV Slovenija nas bo predstavila

Umetniški program televizije Slovenije si je pripravil nalogo, da objektivno in obširno prikaže Slovence v domovini našo slovensko skupnost v Argentini. Izdelali so si program, po katerem bi snemali naše življenje, prireditve, Domove, intervjuvali posameznike, odgovorne odbornike raznih društev, posameznike in njihovo življenje ter spomine, naše šole, delo in tisk itd. V tem bi bili obseženi tudi predvojni naseljenci, kakor tudi rojaki v Bariločah in Mendoza.

Ta program, pri izdelavi katerega je pomagal tudi glavni urednik kulturnega programa slovenskega radia Andrej Rot, je bil predložen Zedinjeni Sloveniji in Medorganizacijskemu svetu, ki so ga sprejeli, za koordinatorja z gosti pa sta bila določena Alenka Poznič in Stanko Jerebič, kulturni referent ZS.

V ponedeljek, 31. maja, so prileteli na

Ezeizo člani te skupine: vodja Jaroslav Skrušny (odgovorni urednik umetniškega programa TVS), režiser Slavko Hren, Andrej Lupina, Igor Jurše, Franc Povirk, Boštjan Breznik ter odgovorni koordinator projekta Andrej Rot.

Med drugim bodo prisostvovali naši spominski prireditvi, — zato so prišli sedaj — morda bodo pripravili tudi predavanja. Upamo na uspeh, ki bi zadovoljil obe strani, tako RTV Slovenijo kot našo skupnost, kar bi pomenilo začetek pozitivnih in dobrih dolgoročnih odnosov med obema. Posebej ker projekt upošteva tudi naše želje in realnost, pa tudi možnost našega sodelovanja pri končni obdelavi gradiva. Taka celostna podoba naše slovenske skupnosti v Argentini bo gotovo zanimala gledalce TV doma, pa jim tudi prikazal realno, globoko in pravilno podobo naše skupnosti, razlogov za njen pričetek in obstoj.

Pozno, vendar že...

Polnomočenec ZN za človekove pravice v bivši Jugoslaviji Poljak Tadeusz Mazowiecki v svojih poročilih ne obsoja samo napadalnosti Srbov, marveč tudi zadržanje Republike Hrvaške v bosanski žaloigri. „Tudi Hrvati „čistijo“ področja, ki naj bi jim pripadala po Vance-Ownovi mirovni pogodbi.“ Že dolgo ni tajnost, tako časnikarka Livia Klingl, „da srbski četniki in hrvaška vojska, pristaši Tuđmanove NDZ, napadajo muslimane. Hrvaška vlada čuti že sedaj posledice. Ne bo, nasprotno kot Slovenija, sprejeta v ES. Teza zagrebskega zadržanja je dejstvo, da RH podpira bosanske Hrvate po svoji suverenosti — na račun priznane samostojne republike BiH.“

Politično razgledana publicistka Klingl,

znana po svojih stvarnih poročilih o balkanskem položaju, trdi, da „je Avstrija soodgovorna za odklonilni sprejem Zagreba v ES. Socialdemokrati in Zeleni že dalj časa ne verujejo v Tuđmanovo demokracijo. Tudi ÖVP, ki je pred nedavnim kazala simpatije do Zagreba, je sedaj kritična do vlade in HDZ.“

Predstavnik ÖVP A. Kohl je izjavil, da bo vstop HR v ES stvarnost bolj dolgega čakanja. Znan je poseg avstrijskega zunanjega ministra A. Mocka v bosansko vprašanje pri predsedniku HR Tuđmanu, katerega je na svojem dvakratnem obisku v Zagrebu opozoril na pravice bosanskih muslimanov.

-erne

Novi postopki za državljanstvo

Z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije nista od 1. junija 1993 več v veljavi 13. a in 41. člen zakona o državljanstvu. Za primere iz teh členov je vlada Republike Slovenije sprejela sklep, iz katerega izhajajo naslednja navodila:

1. Osebe, ki so vsaj po enem od staršev slovenske narodnosti in živijo v tujini, a pri tem ne izpolnjujejo pogojev, da se jim prizna že obstoječe slovensko državljanstvo, lahko zaprosijo za izredno podelitev državljanstva po 13. členu zakona. Narodnost se ugotavlja po obeh starših. Če je eden od staršev slovenske narodnosti, prosilec pa je rojen v Sloveniji, se upošteva dokaz o narodnosti tistega od staršev, po katerem oseba uveljavlja slovensko narodnost. Če oseba ni rojena v Sloveniji, se ta dokaz ne upošteva, če se je do 25. junija 1991 opredeljevala za tujo narodnost ali če se je opredeljevala za Jugoslavana. Oseba mora z ustreznimi dokazali dokazati, da se vse skozi opredeljuje za slovensko narodnost.

Osebe pod to točko so lahko otroci mešanih zakonov, ki se do 23. leta starosti niso prijavili za slovensko državljanstvo, in primorski rojaki, ki so se odselili pred 10. junijem 1940 s področij, ki z mirovno pogodbo zdaj pripadajo Sloveniji.

2. Možnost za izredno naturalizacijo imajo tudi osebe v tujini, ki niso slovenske narodnosti, a izkažejo, da bi njihov sprejem

koristil državi Sloveniji iz znanstvenih, gospodarskih, kulturnih, nacionalnih ali podobnih razlogov.

3. Po priporočilu Ustavnega sodišča Republike Slovenije je vlada Republike Slovenije naložila Ministrstvu za notranje zadeve, da takoj odpravi odločbe o odvzemu državljanstva za osebe, ki so že zaprosile za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije po 41. členu zakona, ter da obenem izreče za nične že izdane odločbe o sprejemu v slovensko državljanstvo na tej osnovi. Za druge osebe pa naj odpravi odločbo o odvzemu državljanstva ali o izgubi državljanstva z odsotnostjo, če je prizadeta oseba slovenske narodnosti in če za to dá pobudo sama ali njen potomec.

Iz vladnega sklepa izhaja, da se bodo odločbe o prenehanju državljanstva razveljavljale za nazaj in se bo torej štelo, da državljanstvo sploh ni bilo prekinjeno. Potrebno pa je za to, da prizadeta oseba vloži zahtevo pri Ministrstvu za notranje zadeve in v njej navede podatke, iz katerih je mogoče ugotoviti, da je slovenske narodnosti. Do nadaljnjih navodil bodo to lahko podatki o obvladanju slovenskega jezika, narodnostnih razmer v družini, lastnem delu ali delu prednikov za ohranjanje slovenske kulturne vsebine družbe v Sloveniji ali v tujini, pripadnosti slovenskim organizacijam, naročništvu slovenskega tiska ali

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Najmanj kar vlada potrebuje v tem trenutku, je novih škandalov in vendar ti prihajajo na dan drug za drugim in se razširjajo kot gobe po dežju. Trenutno je v modi in se bo še nekaj časa bohotil zaplet okoli sodnice Marie Romilde Servini de Cubría. Ker pa ona sama ne posestja vseh križev in težav argentinskega pravosodnega sistema je prilično, da si stvar nekoliko ogledamo.

POSTANI PRIJATELJ SODNIKA

Ne pretiravajmo slabih strani argentinske družbe. Saj vidimo, kako se po vsem svetu dogajajo podobne stvari. Včasih smo v naši slovenski družbi vedeli govoriti le o napakah domačinov in tukajšnje politike. Sedaj na lastni koži spoznavamo, da tudi v Sloveniji ni vse v redu, niti v drugih evropskih državah, in ni da bi vso krivdo metali na komunizem ali na kapitalizem. Vsi smo ljudje in vsi imamo napake.

Res pa je, da je argentinski sodni svet izredno pokvarjen. Gotovo so dobri in poštteni sodniki, a niso vsi, niti večina ne. In gotovo v notranjosti stvar ni boljša, marveč še slabša. Le spomnimo se primera sodniške korupcije okoli zločina Marie Soledad Morales v Catamarci; ali pa informacije okoli sodniške korupcije v provinci Corrientes; itd. Vendar pripišimo, da to ni nov pojav; da ni lasten tej ali oni vladi, niti civilnim ali vojaškim režimom. Že José Hernández v svojem Martínu Fieru svetuje, da „postani prijatelj sodnika“, ker je to edin način, da ti bo v prid sojeno.

Sedanja vlada je v tem verjetno pobrala vse nagrade. Razširjenje števila članov Vrhovnega sodišča je dejansko izpodkopalo tla „neodvisni pravici“, kar se je videlo v številnih razsodbah, v katere je bila zapletena vlada in njeni interesi, tako politični kot gospodarski. A tudi v nižjih instancah je stvar podobna. Ena izstopajočih oseb v tej zadevi je prav omenjena sodnica Servini de Cubría, ki je imela na skrbi raziskavo tako imenovanega „Yomagate“, to je zadeva, koliko je imela predsednikova svakinja opraviti z mednarodno organizacijo prekupčevalcev mamil. Svoj čas je vrhovno sodišče dalo omenjeni sodnici simbolično denarno kazen v smešni višini za nad petdeset prekrškov v sodnijskih postopkih. Radikali so v kongresu hoteli sodnico odstaviti s pomočjo politične sodbe. A vlada s predsednikom Menemom na čelu jo je vedno branila, kajti sodnica jim je zvesto služila.

A neke se je vsa stvar zataknila in položaj se je spremenil. Morda se je sodnica naveličala vedno prejemati kľofute le ona. In sedaj je sama predstavila tožbo proti bivšemu pravosodnemu ministru. Trdi, da ji je pred dvema letoma (tožbo je vložila šele sedaj) León Arslaniana ponudil visoko vsoto denarja in odpravo sodnih postopkov proti njej, če bi predstavila ostavko.

Lahko je razumeti, koliko prahu je dvignila ta obtožba. Vsaka zapletena oseba sedaj na svoj način skuša razložiti zadevo, zanikati obtožbe, skriti ali razkriti dejstva in javno onemogočiti nasprotnika. Tudi na

kateri koli drugi okoliščini, po kateri se lahko ugotavlja pristna pripadnost slovenski narodnosti.

Natančnejša pojasnila in navodila vsak ponedeljek in vsak četrtek od 10.30 do 12.00 ure v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, Capital, ali po telefonu 441-3418, po možnosti v poznejših popoldanskih urah.

Božidar Fink
pooblaščen predstavnik MZZ

vrhovih vlade se je nekaj premaknilo, kajti Menem je najprej izjavil, da je možno, da sodnico postavijo pred „politično sodišče“, da jo odstavi; a takoj zatem se je razjezil nad radikali, ki so znova zahtevali prav ta postopek. Kako se bo stvar končala, ni jasno. Najbolj verjetno je, da se bo neke vse skupaj zataknilo in javnost nikdar ne bo vedela vse resnice. Skoraj nemogoče je, da bi vlada dopustila, da bi se najbolj umazano perilo javno pralo. Sodnice pa tudi ni možno kar enostavno odstraniti, saj je znana njena navada, da shrani vse podatke, arhivira dokaze in celo na trak posnema vse svoje telefonske pogovore in verjetno osebnosti. Klasičen remi, ki pa nikomur ne koristi, najmanj pa še pravičnosti in javnemu blagru.

NOVI PODATKI

Razumljivo je, da vse to negativno vpliva na ugled vlade in predsednika. Ni čudno torej, da kot je dognala posebna anketa buenosaireskega jutranjika, kakih 60% prebivalcev soglaša z ustavno reformo in nima nič proti, da bi predsedniki smeli znova kandidirati, a le 30% bi znova volilo Menema. Ta anketa je kaj neljubo odjeknila v vladi, kajti vsa vprašanja Menema in njegovega kroga so se doslej sukala le okoli točke, ali ljudje soglašajo ali ne z ustavno reformo. Nihče pa se ni vprašal, kaj bodo ljudje volili, če reforma uspe.

Dejansko ima prebivalstvo več logike kot pa skupek političnih kadrov. Naj se vendar enkrat za vselej izvede reforma in naj bo predsednikom dana možnost, da znova kandidirajo. Le pomislimo, kakšno politično strategijo je razvil Perón, da je leta 1952 dosegel spremembo in drugo predsedniško dobo. „Osvobodilna revolucija“ je potem po novi ustavi vse to odpravila. Pomislimo, koliko truda in naporov je svoj čas vložil Alfonsín v to zadevo, pa mu je peronistična opozicija izjaločila načrte. Sedaj se radikali maščujejo in Menemu plačujejo bankovec z drobižem. In če sedaj ne uspe peronizmu, bo gotovo bodoči predsednik znova skušal izvesti isto potezo, ki jo bo gotovo tedanja opozicija bojkotirala. Torej, nehajmo s tem slepomišljenjem, saj je končno vse skupaj le ena velika pomota.

Kar se novih podatkov tiče, jih bomo imeli tudi po prihodnji nedelji. Ta dan bodo namreč v provinci Buenos Aires notranje volitve peronistične stranke. Nedvomno je, da bo zmagala skupina, ki ji načeljuje guverner Duhalde in njegovi zavezniki. Tudi je zelo dvomljivo, da bi moronski župan Rousselot in njegovi dosegli vsaj manjšino (25%), kajti moč strankinega aparata v rokah guvernerja je izredna.

Ob tem omenimo, da bistro glave že gruntajo, kaj storiti v primeru, da do ustavne spremembe ne bi prišlo in Menem ne bi mogel kandidirati. Duhalde je prvi, kar se tiče politične moči v peronizmu. A bistri nastop in izredni politični uspehi, ki jih zadnje čase dosega bivši mendoški guverner Bordón, imajo svojo težo. Zato se že govori o dvojici Duhalde-Bordón za predsednika in podpredsednika na bodočih predsedniških volitvah. Duhalde bi bil s tem izredno zadovoljen, ne tako Bordón, in okoli te zadeve bo kmalu teklo več črnila kot je vode v slapovih Iguazú.

Na koncu omenimo še, da bodo s privatizacijo državne petrolejske družbe YPF upokojenci končno prejeli nekoliko več denarja. Ne vse, kar jim pripada, a nekaj le. To je eden velikih naporov, ki jih uprizarja vlada, da bi si pritegnila vedno bolj nejevoljno ljudsko voljo. Oktobar se bliža in številke se ne ujemajo...

Nikdar dokončana naloga

(Nad. s 1. str.)

no, a za veliko večino je to nemogoča želja. Izginili so vzroki, ki so nas poganjali po svetu, a naša diaspora je dejstvo, ki ni manj tragična posledica političnega terorja kakor trpljenje pod totalitarnim režimom in dolgo prikrivani grobovi po slovenski zemlji.

Ohraneno nam je bilo življenje, a s tem tudi naložena odgovornost. Ali bomo znali in hoteli živeti še naprej iz sile svojih idealov, vrednot, spominov; iz moči, ki jo dajejo žrtve pomorjenih in preganjanih? Ali bomo še pripravljeni živeti za Slovenijo ali pa bi se morda radi priključili karavani tistih, ki živijo od nje tako doma kakor po svetu?

Če kdaj, je mesec junij čas, da o tem razmislimo.

Ali bomo ob novih političnih razmerah v Sloveniji znali živeti pokončno in samozavestno kot doslej? Smo del slovenskega naroda, smo del njegove politične strukture, a to nam ne jemlje ne identitete ne posebne in osebne odgovornosti zanj. Ali bomo znali velikodušno vračati domovini, kar smo od nje lepega in plemenitega prejeli, ne da bi zato pričakovali plačila? Hkrati pa, ali bomo sposobni odločno zahtevati od slovenskih oblasti, kar nam pripada in kar pripada našim rajnim, ki molče vpijejo po pravici? Naša zahteva mora biti jasna in glasna, kajti slovenska pravica je še vedno pristranska.

Kljub političnemu razvoju v domovini se naše bistvo in smisel nista spremenila. Vendar pa morda kdo le pričakuje, da nam bo odvzeto z ramen breme, ki smo ga desetletja nosili v zavesti, da smo bili edeni resnično svobodni delček našega naroda. Če kdo tako misli, se moti. V narodu, ki je politično svobodni, smo še vedno redka manjšina, ki ni bila vzgajana pod komunističnim enoumjem. Z veseljem ugotavljamo, da nismo več sami. V domovini se dvigajo dolga desetletja utišani glasovi, a kljub temu nimamo pravice, da bi zdaj utihnili mi, zdomci. Nihče nas ne more odvezati te naloge, ki je del našega bivanja, in nikomur ne smemo dovoliti, da bi to poskušal! Treba se bo znova in znova vračati h koreninam slovenstva, k virom krščanstva, pa tudi ostati zvest razlogom in temeljem našega zdomstva.

Ostati moramo zvesti vam, naši dragi rajni, ki so vam komunisti vzeli življenje in vam skušajo njihovi prikriti nasledniki še naprej jemati dobro ime. Nekateri ste bili pobiti sredi noči, ker ste bili pokončni katoličani, drugi ste morali umreti, ker je partijsko vodstvo vedelo, da niste bili pripravljeni sprejemati totalitarne ideologije in sistema, ki ga je ta vsiljevala. Tretji ste padli v boju. Branili ste rod in dom. Večina vas, domobrskih borcev za slovensko notranjo in zunanjo svobodo, pa je potrdila svoje prepričanje z mučeništvom. Vašo kri je popila zemlja, katero ste ljubili do take mere, da je niste hoteli prepustiti krutim nosilcem družbenih utopij.

Kako lahko bi se v tistih časih pod nasiljem okupatorja prilagodili propagandistom „osvobodilnega boja“ in ohranili življenje, bili deležni kasneje privilegijev in zunanje, prazne slave. A vedeli ste, da ne more rasti svoboda na laži, pravica v zmoti, mir iz nasilja. Odločili ste se za pravo pot, za pravo slavo.

Ko bomo ponekod na lesenih križih, ki danes zaznamujejo kraj vašega zadnjega počitka: „Tudi ti so padli za domovino“, začutimo, da se vam še naprej godi težka krivica. Saj zveni iz besed, napisanih v vašo počastitev, misel, da naj bi se borili za domovino tudi vaši krvniki. In vendar je danes jasno tudi večini molčečega naroda, da so oni imeli v svojih načrtih revolucijo, zmago mednarodnega komunizma, Stalina in Sovjetske zveze. Res so bili med partizani mnogi zapeljani idealisti, pa nevedneži in prisilni mobiliziranci; zanje velja, da so

se „tudi oni“ borili, misleč, da služijo domovini. Vi pa ste vedeli in poznali bistvo komunizma, nevarnost boljševiškega terorja. Borili ste se za domovino, da bi jo — svobodno — obvarovali totalitarizma.

Sredi Ljubljane še vedno stoji na častnem mestu kip, ki ponazarja brezobzirnega moža, velikega skrivca množičnih zločinov. Skupaj z mnogimi nekdajnimi tovariši se z rokami v bokih še naprej posmehljivo roga svojim žrtvam!

Miselnje zmede in zgodovinske nejasnosti na Slovenskem še ne bo kmalu konec. Pričevanja, katerih so desetletja odmevala le v tujini, se oglašajo tudi na domačih tleh. A vendarle moramo upoštevati, da čas teče. Vedno manj je živih, ki morejo pričati o slovenski in katoliški zvestobi komunistični žrtvi, vedno manj nas je, ki vemo, zakaj smo vstopali v legije, zakaj smo se borili kot domobranci.

Res, tudi naši otroci in otroci otroci bodo lahko še marsikaj povedali iz družinskih tradicij, a prvo neposredno pričevanje za deva nas, ki smo to dobo sami doživljali.

Koliko je po svetu raztresenih prič, ki še vedno molče ali pripovedujejo svoja težka doživljanja le v krogu najožjih prijateljev. Tu je naša konkretna in neodložljiva naloga. Kdor še ni zapisal, kako je doživljal revolucijo, pa četudi kot otrok, ni izpolnil svoje dolžnosti do tistih, ki so padli, da mi živimo.

Tu je neizčrpano polje, na katerem lahko pokaže svojo zvestobo tudi mladi rod. Obiskujejo naj starejše člane naše skupnosti, snemajo in zapisujejo njih pričevanja ter poskrbe, da bodo prepise pripovedovalci tudi podpisali. Ne skušajmo pisati zgodovine. Dovolj je, da v naslednjih mesecih in letih zbiramo še osebna pričevanja očetov, stricev, mater, žena in vdov, pa tudi daljnih znancev, ki vedo povedati, kako se je na Slovenskem revolucije pričela, kako je potekala v njihovem kraju, koga je uničila in kdo ji je služil.

Tako nikdar dokončano delo je najlepše izražanje zvestobe rajnim žrtvam in mučencem komunizma.

Junija se bomo spet, kot vedno, javno in skupno spominjali vseh žrtev revolucije. Ne sme nas motiti, da je junij postal zdaj tudi mesec slovenske državnosti. Kdo ne obišče svojih rajnih na praznik vernih duš, pa čeprav bi tedaj obhajal svoj rojstni dan? Praznovanje slovenske državnosti lahko postane prazna zunanost, če bi ob njem pozabili na skupno preteklost. Le na temelju celotnega in nepristranskega spomina lahko slovenski narod živi. Sicer utegne shirati v mejah lastne suverene države.

Ni slučaj, da je mesec, v katerem se je izvršil največji bratomorni zločin v naši zgodovini, ko je z molitvijo v srcu padalo v skrite grobove na tisoče slovenskih fantov, ko so bile ječe in koncentracijska taborišča polna zavednih in vernih Slovencev, tudi tisti mesec, ko nam je bilo dano, da končno zaživimo kot svobodni narod.

Zdaj so odločitve v naših rokah. Ali bomo pod izgovorom pragmatizma polagoma izdajali svoja načela ali se bomo držali vrednot, katere edine morejo biti trden temelj narodnemu občestvu?

Iz težkih izkušenj zadnjih desetletij smo se lahko naučili vsi Slovenci, da naroda ni lahko streti od zunaj, da pa je moralno in biološko hudo ranljiv od znotraj. Vemo pa tudi, da se zdravje in moč širita le iz notranjosti.

Daj Bog, da bi znali ohraniti pridobljeno zunanjo svobodo ter da bi postala ta za vse slovensko ljudstvo pričetek poti do notranje svobode, katero daje človeku edino resnica. Sprava, ta tolikokrat zlorabljena beseda, se prične tkati brez velikih slovesnosti le med svobodnimi ljudmi, ki spoštujejo in zato tudi govorijo resnico.

JOŽE VODNIK mednarodni nagrajenec

Kot sedemletnega otroka so Nemci med vojno skupaj z družino izselili našega rojaka Jožeta Vodnika. Osemčlanska družina je najprej živela šest let v Avstriji, kasneje pa so se vsi skupaj izselili v Argentino. Zdaj je kot uspešen podjetnik gradbinske dejavnosti prvič po petdesetih letih obiskal svojo rodno vas Leskovco v Poljanski dolini. Čeprav že petdeset let živi v tujini in je poročen z Argentinko, še vedno zelo dobro govori slovensko, spomnil pa se je tudi kraja, kjer je nekoč stala njihova hiša, ki so jo Nemci med vojno požgali.

Obisk gospoda Vodnika v Sloveniji je povezana s podelitvijo visoke nagrade Kluba vodilnih mednarodnih gradbenikov, ki jo je 10. maja dobil v Madridu. Kot prvemu Slovincu mu jo je za uspehe v gradbeništvu podelila Mednarodna organizacija gradbenih podjetij, ki vključuje 120 podjetij vsega sveta. Nagrada je bila letos podeljena petič. To je priznanje za njegovo življenjsko delo. Jože Vodnik že 33 let vodi uspešno podjetje za gradnjo civilnih in industrijskih objektov ter gradi cela naselja stanovanjskih hiš, vodovodna in plinska omrežja. Pri svojem delu doslej ni imel re-

klamacij niti sporov v zvezi z delovnimi razmerji ali varstvom pri delu. Ves čas v pokrajini, v kateri živi (v pokrajini Santa Cruz v Patagoniji), denarno podpira tudi razvoj šol in bolnišnic, sam pa pri šolanju podpira vrsto otrok iz revnih družin. Tako je med drugim omogočil pridobitev diplom kar petnajstim varovancem, od katerih danes vsi opravljajo vodilne službe v gospodarstvu. Eden od njih je pomočnik direktorja jedrske elektrarne v Atuchi v pokrajini Buenos Aires. Vodnikovo življenjsko vodilo je: delaj dobro, ne da bi razmišljal komu!

Njegovi vtisi o Sloveniji so zelo lepi. Pravi, da se bo gotovo kmalu spet vrnil. Razmišlja tudi o tem, da bi s Slovenijo poslovno sodeloval. Predvsem ga zanima, kaj bi lahko Slovenija izvažala in kaj potrebuje iz tujine. Pred dvema letoma je namreč ustanovil izvozno-uvozno delniško družbo, z njo pa bi lahko navezal normalne trgovske stike s Slovenijo. Tokrat bo v Sloveniji ostal le kratek čas, kmalu pa se bo vrnil in skušal navezati več poslovnih stikov.

Marjana Meglič
Slovenec, 18. maja 1993

Ramovš Consort in Marjetka Dolinar v Parizu

Taras Kermauner o dramatikih slovenske politične emigracije

V prostorih SAZU je bilo javno predavanje Tarasa Kermaunera, enega najpomembnejših poznavalcev slovenske dramatike 20. stoletja, bojevnika za ustvarjalno svobodo in pravico do drugačnega mišljenja, z naslovom Dramatika slovenske politične emigracije. Dr. Taras Kermauner se je pred časom vrnil s polletnega študijskega bivanja v Argentini, svoja opažanja in poglede na SPE pa je strnil v pričujočem predavanju. Menil je, da bi se Slovenci morali zavzeti za knjižne izdaje del dramatikov slovenske politične emigracije, ki žal ostaja prepuščena sama sebi, čeprav je del splošnega zgodovinskega in literarnega spomina, krivda za tak mačehovski odnos pa je po njegovem mnenju v fenomenu samozadostnosti in samozaprtoosti slovenstva, ki poleg domovinske zgodovine ne priznava delovanja in zgodovine SPE, ki je njen integralni del. Predavanje, tokrat ne bojevniki, pač pa poročevalsko in nekritičsko v raziskovanju te dramatike, je poskušalo navzočim predstaviti dramske avtorje in njihova najpomembnejša dela, saj je prav dramatika, kot žanr najbolj eksplisitna in tako globlje in globalneje zajema problematiko in zgodovino SPE kot pa veliko število politično obarvanih zapisov in člankov, ki se ukvarjajo s to problematiko. Literarno snovanje SPE, ki je svoj vrhunec

doživel konec štiridesetih in v petdesetih letih, danes pojenjuje, zato je po mnenju Tarasa Kermaunera čas, da izidejo njihova dela tudi pri nas, saj se je za mnogimi njihovimi dramami že izgubila sled. Med dramatikami, ki jih je predstavil predavatelj, naj naštejemo samo nekatere: Vombergar (umrl leta 1980) in Jeločnik z dramami Napad, Vstajenje kralja Matjaža, Razval, Slepilo, Samo eno je potrebno, Marjan Willenpart in njegovi izvrstni igri Vnučka in Zadnji krajec, Zorko Simčič in drami Ta dolgi mesec avgust in Zgodaj dopolnjena madost, Branko Rozman s tremi dramami Človek, ki je ubil Boga, Obsodili so Kristusa in Roka za steno. Predavanje Tarasa Kermaunera je hkrati izzvenelo kot apel vsem kulturnim ustanovam zoper njihovo asocialno obnašanje do literatov SPE, saj so podatki o uprizoritvah treh dram med argentinskimi Slovenci znani, z njihovo objavo pa bi lahko obogatili slovenski polpretekli literarni in zgodovinski spomin. Prav tako pa je dr. Taras Kermauner apeliral na umetniške vodje slovenskih gledališč — žal med navzočimi ni bilo nikogar izmed njih —, da je čas, da v svoje repertoarje uvrstijo tudi katero izmed del dramatikov slovenske politične emigracije.

Primorski dnevnik,
13. maja 1993

JANEZ VASLE

SLOVENCİ IN ŠPORT

HOKEJ NA LEDU

Odigralo se je v Ljubljani in na Bledu svetovno prvenstvo, skupina C, v hokeju na ledu. Igrali so v dveh skupinah. V Ljubljani je odigrala I. skupina. Sestavljali pa so jo Madžarska, Južna Afrika, Kazahstan, Španija, Slovenija ter Avstrija. Na Bledu je odigrala II. skupina. Sodelovali pa so DLR Koreja, Izrael, Ukrajina, Južna Koreja, Latvija ter Belgija.

V polfinale so se uvrstili Slovenija, Kazahstan, Latvija ter Ukrajina. V finale pa Latvija ter Ukrajina. Končno je zmagala Latvija in napredovala v skupino B. Slovenija se je uvrstila na 4. mesto.

NOGOMET

V prvi slovenski nogometni ligi se je odigralo 28. kolo. Na prvem mestu je ljubljanska Olimpija, ki ima 41 točk. Na drugem mestu je Mura iz Murske Sobote, ki ima 38 točk. Maribor Branik ima 37 točk in je na tretjem mestu. Cosmos Ljubljana ima 35 in Živila Naklo pa 33. Na zadnjih mestih so Belvedur Izola in Gorica, ki imata vsak po 22 točk. Potrošnik in Steklar imata vsak po 21 točk, Železničar jih ima 20 ter Nafta, ki je na zadnjem mestu, ima 17 točk.

V polfinalu nogometnega pokala Slovenije je Olimpija premagala Cosmos Ljubljana, Publium iz Celja pa Studio D iz

Novega Mesta in se tako uvrstila v finale.

Nogometni reprezentanci igralcev do 23 let Slovenije in Hrvaške so v Mariboru igrali 1:1. Mladi nogometaši sosednjih držav, ki se pripravljajo za sredozemske igre, so se v prijateljski tekmi razšli brez zmagovalca.

Nekaj podatkov o slovenskem nogometu: Registriranih je 22.220 igralcev. Število klubov je 238. Sodnikov je 560, od katerih so trije mednarodni. Največji stadioni na Slovenskem so: v Ljubljani Bežigrad, ki sprejme 20.000 gledalcev, v Mariboru Ljudski vrt, 15.000 gledalcev, v Kopru Bonifika, ki je pripravljen za 10.000 gledalcev.

TENIS

Četrti Slovenian open, odprto mednarodno teniško prvenstvo Slovenije, je bil odslej največji turnir poklicnih igralcev v Sloveniji. Nagradni sklad za tekmovalce je bil 100.000 dolarjev. Zmagal je Argentinec, Daniel Orsanić, sin Hrvatov. Med drugimi so igrali Hrvat Goran Prpić, Italijani Pescosolido, Caratti, Cane in Pistoiesi, Američan Montana ter drugi. Generalno pokroviteljstvo je prevzela zavarovalnica Triglav. Prvi je dobil 14.400 dolarjev, drugi 8.480 dolarjev. Poraženci v prvem kolu pa dobijo vsak po 1040 dolarjev.

V Lusaki, Zambija, je slovenski teniški

reprezentanci v tekmovalju za Davisov pokal uspel velik met. Z zmago nad Zambijo zadnji dan turnirja s 3:0 je slovenska ekipa zasedla 2. mesto in se tako uvrstila na višjo stopnjo tekmovalja. V skupini so igrali tudi Latvija, Turčija in San Marino ter Kongo. Za Slovenijo so nastopali Marko Por, Blaž Trpej ter Borut Urh.

KOŠARKA

V prvi slovenski košarkarski ligi pri moških je Smelt Olimpija v finalu končnice v četrti tekmi tretjič zmagala in povsem zaslužno ubranila naslov državih prvakov. Premagala je koprsko Slovenica Koper. Gotovo pa je do drugega naslova prišla težje kot je pričakovala. Slovenica Koper pa se je uvrstila v Koračev pokal.

V prvi slovenski košarkarski ligi pri ženskah je zlahka osvojila naslov ljubljanske Ježica, ki je v finalah premagala mariborski Ivec Wetrok.

ŠPORTNO PLEZANJE

73 plezalcev in 38 plezalk iz 23 držav se je v Innsbrucku, Avstrija, potegovalo za najpomembnejšo 2. svetovno prvenstvo v športnem plezanju. Na tem 2. svetovnem prvenstvu so tudi sodelovali najboljši slovenski plezalci: Metka Lukančič, Nevenka Osredkar, Vili Guček, Aljoša Grom in Matej Mejovšek. Najuspešnejša je bila Metka Lukančič, njeno 15. mesto je prav gotovo najvidnejši uspeh slovenskega ženskega plezanja doslej. Odličen je bil nastop Mateja Mejovška. 28. mesto predstavlja lep uspeh plezalca iz Velenja.

BIH PRED DELITVIJO?

Zdamska politična napoved o bodočnosti BiH je zelo relativna. Vsiljuje se nam mnenje, da se niti ZN, VS, ES in NATO, še manj ZDA, še niso končno odločile, kako doseči mir na Balkanu. Poročila raznih svetovnih tiskovnih družb si nasprotujejo, boji za Mostar in Sarajevo se nadaljujejo in mednarodnim „čeladam“ so se pridružili tudi ruski prostovoljci.

Glavni tajnik ZN Butros Ghali je opozoril nasprotujoče se etnične skupine, da bo ustavil vsako pomoč ZN, istočasno je obsodil neresne grožnje srbskega poveljnika generala Mladića o srbskih letalskih napadih evropskih mest, celo Londona, v primeru invazije tujih vojaških sil na Balkanu.

Tako imenovana srbska poslanska skupščina v BiH je zavrgla Vance-Ownov načrt, pristala pa na dogovore z različnimi novimi predlogi.

Diplomati Bele hiše nadaljujejo s posveti in iščejo „nove mere“ za konec vojne na Balkanu, to zlasti zaradi novih bojov med Srbi in Hrvati v Krajini, hrvaškem geografskem področju, kakor tudi nevarnosti razširitve vojne v Makedoniji in na Kosovu.

Bosna na Balkanu je nevaren gordijski voz. Nekdanji zavezniki Hrvati in Muslimani so se čez noč odločili bojevati se med seboj medtem, ko je Karadžić že pristal na prisotnost mednarodnih vojaških skupin na po Srbih določenih mejah. Srbi stojijo kot Rusi na stališču: kjer ležijo padli Rusi in Srbi, tam je njihova zemlja.

Mirovne posredovalce je presenetila izjava poveljnika hrvaške vojske M. Bobana, ki zahteva priključitev srednje in južnozhodne Bosne in Hercegovine k hrvaški republiki. Bobanovih želja ni podcenjevati. —erne

TRAGEDIJA V BOSNI

Tragedija, ki se zadnja leta odigrava v Bosni, ima korenine, ki segajo v skoro poltisočletno razvojno dobo te dežele, katere usoda je tesno povezana z zgodovino Jugoslavije.

Prva južnoslovanska država, ki je umetno nastala po I. svetovni vojni (imenovala se je Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev), je že v začetku doživljala notranjo neenotnost. V letu 1941 je razpadla in njeno ozemlje so si razdelili Nemci, Italijani, Madžari in Bolgari. Hrvaška je sicer postala samostojna, toda je še vedno spadala v vplivno območje Nemčije in Italije. Ante Pavelić se je vrnil iz eksila in bil na čelu novoustanovljene države, ki je zavzemala tudi del bosanskega ozemlja. Srbi v Krajini, katere so Habsburžani že pred stoletji naselili iz Srbije — ki je bila v tisti dobi pod turško oblastjo —, da bi jih kot „obrambni kmetje“ branili pred stalnimi turškimi vpadi — so pod Pavelićevo vlado bili zaradi etničnih vzrokov zatirani, kar je zapustilo sledove, ki se danes maščujejo. Christian Kind je v NZZ Folio podrobno opisal takratno vzdušje v Krajini in Slavoniji, kjer naj bi se življenje razvijalo po formuli: tretjino Srbov je treba spraviti s sveta, tretjino izgnati in tretjino prisiliti, da sprejmejo katoliško vero in se priznajo za Hrvate. Srbi so nareč pravoslavni in še sedaj pišejo v cirilici, medtem ko so Hrvati katoličani in pišejo v latinici.

Med vojno so se proti okupatorju borili srbski četniki pod vodstvom nacionalista Draže Mihajlovića ter komunistični partizani, katere je vodil nekdanji mehanik Josip Broz Tito, ki se je rodil v hrvaškem Kumrovcu. Leta 1943 je Tito v bosanskem mestu Jajce sestavil svojo vlado — katero so zavezniški priznali, istočasno pa Mihajloviću odvzeli pomoč in priznanje.

Ko so po končani vojni komunisti prevzeli oblast, se je v deželi pričelo krvavo obračunavanje pod vodstvom proletariata. Kdor je bil osumljen, da je premožen ali pa

da je sodeloval z zasedbenimi oblastmi, je bil usmrčen. Grozovitosti maščevanja so bili predvsem izpostavljeni slovenski domobranci, hrvaški ustaši, mnogi cigani in Nemci, ki so imeli velika posestva v Banatu in Slavoniji in kjer so živeli že nekaj stoletij. V najboljšem primeru so le-te izgnali in njihovo premoženje podržavili.

Hrvati so v teh letih bili močno ranjeni v svojem narodnostnem ponosu. Bili so pa nemočni, saj so bili tako politično, kakor vojaško nadzorovani. Titov cilj je bil namreč ustvariti „bratski jugoslovanski narod“ — kar je Srbom omogočalo, da so se lažje naseljevali po vsem ozemlju Jugoslavije, zlasti v Vojvodini, na Hrvaškem in v Bosni. Ideja o Veliki Srbiji, ki je živela v Srbiji še od Dušana Velikega, je vžgala tudi nacionalni čut, ki prevzema Srbe, ki živijo v Bosni. Etnično čiščenje te dežele služi za pridobivanje ozemlja, katerega si lastijo Srbi. Ko je Titova Jugoslavija razpadla, srbsko politično vodstvo ni zmoglo sprejeti dejstva, da bi bil srbski narod razdeljen med tri države. 700.000 Srbov, ki živijo na Hrvaškem, in 1,2 milijona, kar jih je v Bosni, bi namreč po njihovem mnenju bilo odtrganih od centralne Srbije, ki bi jim na ta način postala „tujina“. Zato je že konec junija 1990 srbski predsednik Milošević izjavil: „Kjer živijo Srbi, tam je Srbija! Pravica Srbov je, da živijo v eni sami skupni državi! Če ne gre drugače, si jo morajo breobzirno priboriti z orožjem!“

V teh besedah torej leži ključ sedanje strahotne vojne na Balkanu. Zgornje misli smatrajo srbski politiki kot svojo naravno pravico, ne pa kot anahronizem dvajsetega stoletja! Z dobro premišljeno propagando, da Srbom grozi v novoustanovljenih državah enak pokol, kakor so ga doživljali med drugo svetovno vojno pod vladno ustašev, so dosegli, da so Krajino proglasili za avtonomno. Predsednik Milošević seveda zanika vmešanje v bosanske problem in je nekdanjo jugoslovansko armado ra-

zpustil — a le pro forma, saj je po poročilih pustil v Bosni in Hercegovini skoro 80% njenih moči oz. orožja. Po istih poročilih pa je nekdanja jugoslovanska armada spadala med najbolj opremljene v Evropi.

Potem, ko je velik del Hrvaške padel v srbske roke, je Milošević naenkrat zapovedal konec vojaških akcij — deloma zaradi izčrpanih srbskih sredstev, deloma zaradi utrujenosti čet, deloma pa zaradi nenaklonjenosti inozemskega javnega mnenja. V smislu ideje „Velike Srbije“ pa naj bi ti pridobljeni deli Hrvaške sestavljali del Srbije, sama Hrvaška pa naj bi bila omejena na zelo skrženo ozemlje.

Renesanca nacionalizma v razpadli Jugoslaviji ima svoje korenine že stoletja. V Sloveniji kljub habsburškemu večstoletnemu pritisku ni nikdar povsem zamrl in je sporadično vedno vzniknil. Ob počasnem hiranju sistema v Titovi Jugoslaviji je Milošević postal tako v Sloveniji, kakor na Hrvaškem, simbolični lik tako anahronističnega, kakor osovraženega sistema. Poleg tega so se Slovenci čutili ogrožene od velesrbske miselnosti in z njo povezane ekspanzivnosti. Srbom je Slovenija pomenila vojni plen prve svetovne vojne, ki so ga dobili, ko je bila Avstrija poražena. V prvih letih ustanovitve države Slovencev, Hrvatov in Srbov je bilo sožitje teh narodov dokaj zadovoljivo — spričo pričakovanja, da bodo Slovincem kot narodu priznane gotove pravice. Pod Aleksandrovo diktaturo pa se je zaradi političnega pritiska nacionalizem še bolj razvil. Ob počasnem razpadanju Titove Jugoslavije so Slovenci doželi zgodovinski trenutek, da je možno izpeljati tisočletni sen ustanovitve samostojne države. Nikakor niso imeli v načrtu, da bi obdržali sistem, ki je vladal v Titovi Jugoslaviji, temveč so iskali prehod v parlamentarno-demokratski sistem zapadne oblike, saj so se vedno čutili kot integralni del krščanskega zapada in Slovenija naj bi le nehoti prišla v bizantinsko zgodovino.

Srbija in ostali južni del je označen s simboli vzhoda — cirilice, pravoslavja in v zadnjih desetletjih boljševizma, katerega še sedaj izpoveduje Milošević.

Pri Hrvatih je prevladovala volja, da se uresniči hrvaško vprašanje, to je, da se po 900 letih, ko je propadla kraljevina Tomislava, ponovno ustanovi neodvisna, samostojna hrvaška država. Vodstvo je prevzel bivši Titov general Tuđman, ki je pred leti padel v nemilost pri Titu. Toda dejstvo — s Srbi naseljena Krajina in močne srbske naselbine v Slavoniji, prežete z velesrbsko idejo — je privedlo do vojne, ki je terjala ogromno človeških žrtev, veliko materialno škodo ter čez pol milijona beguncev.

Srbi so po porazni bitki na Kosovu in po večstoletnem podložitvi pod Turki bili izpostavljeni kulturi islama in Bizanca in le njihov odpor jih je podžgal, da so se kljub turškemu pritisku ohranili tako narodnostno kakor versko. Odpor ali celo sovraštvo do Turkov jim je skoro prirojeno.

V Bosni pa je 40% prebivalstva Bosancev, ki so deloma potomci nekdanjih zavojevalcev Turkov, deloma pa so prvotni naseljenci, predvsem Hrvati, ki so pod turško nadoblastjo prevzeli islam, se navzeli turških navad in kulture in si zato nad Bosno lastijo teritorialno pravico.

Bosna je torej sporno ozemlje, katerega si lastijo tako Hrvati, saj je pod Pavelićevo vlado bilo sestavni del hrvaške države, kakor tudi Srbi, ki so se v stoletjih naseljevali po bosanskih krajih, predvsem pa, ker jih je Avstrija naselila ob svoji meji, da bi bili neke vrste obrambni zid pred turškim prodiranjem v srednjo Evropo.

Težavno vprašanje sožitja je hotel Tito rešiti tako, da bi namerno umetno ustvaril nov narod „Muslimane“ — a ni upošteval večstoletno globoko zasidranega nacionalizma in z njim združenega medsebojnega sovraštva tamkajšnjih prebivalcev.

Prir. D-ova.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Inšpektorji veterinarskega odbora Evropske skupnosti so obiskali Republiško veterinarsko upravo na ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo. Preverjali so delo in usposobljenost slovenskih veterinarskih zavodov in ambulant, izdano dokumentacijo in nadzor nad prometom živine in mesnih izdelkov na mejah.

KOPER — Po nasvetu psihiatričnega izvedenca je preiskovalni sodnik ustavil preiskavo in odpravil pripor Bajazida Ahmića, ki je v mesecu marcu zaprl promet na mejnem prehodu Fernetiči. Tam je hotel — opasan je bil z eksplozivom — vzbuditi pozornost za vojno v BiH. Psihiater ga je proglasil za neprištevne in v običajnih življenjskih okoliščinah nenevarnega za okolje.

LJUBLJANA — Adria Airways je spet začela s poleti v Split in sicer trikrat tedensko z letali DC 9 in Dash 7. Dovoljenje hrvaškega ministrstva za promet je le začasno, do 28. junija, ker bilateralni sporazum med obema državama še ni podpisan.

LJUBLJANA — V galeriji Equina je založba Wieser predstavila nov roman letošnjega Prešernovega nagrajenca Draga Jančarja z naslovom Posmehljivo poželenje. Založba je tudi napovedala, da je pred izidom v nemščino prevedena nova zbirka Jančarjevih zgodb ter Peter Handkeja trije pogovori z Jožetom Horvatom o slovenskih motivih v njegovem opusu, o Sloveniji in o vojni.

VRHOVO — Gradbena dela na vrhovski hidroelektrarni so dokončana. Manjkajo le še nekateri zavarovalni objekti v Šentjurju na Polju in Radec. Ne morejo pa se začeti s preizkušanjem agregatov zaradi nizke Save. Prav tako so problemi s 110 kilovatnim stikalom, ki so ga naredili v sarajevski tovarni.

VELENJE — II. gimnaziada je zvalila okoli štiristo gimnazijcev iz 35 slovenskih gimnazij na trodnevno srečanje, kjer so predstavili čez trideset raznih nastopov, devet razstav in posebno izdajo Šprica z dogajanjem na gimnaziadi. Organizacija srečanja je bila povsem v rokah velenjskih gimnazijcev. Največji uspeh je bil nastop vokalno instrumentalne skupine Copa Ca Bana iz Novega mesta. Naslednja, III. gimnaziada bo naslednje leto v Mariboru.

PORTOROŽ — Po večmesečnem premoru je katamaran Prince of Venice (edina ladja s slovensko zastavo, ki pluje do domačem morju) spet začela voziti na progi Portorož-Benetke in zaenkrat zadnje tri dneve v tednu. Z vožnjami upajo povečati število gostov na slovenski obali.

PULJ, Hrvaška — V istrskih letoviščih Červer, Porat in Marede je veliko vikendov v nehrvaški (srbski, bosanski, slovenski, tudi drugih evropskih državljanov) lastni, ki pa jih je bilo ogromno izropanih. Vanje so prihajali lopovi v uniformah hrvaške vojske in jih vsevprek paznili, v nekaterih pa se nasilno vseljevali. Istrska policija se je spričo uniform rajši umaknila.

LJUBLJANA — Na polfinalnem zbiranju kandidatov za Euroson-Pesem Eurovizije se je slovenska skupina 1 X Band priborila mesto med petindvajsetimi ansambli za velike finale, ki je v pripravi TV Irske in bo v njihovem mestu Millstreet. 1 X Band bo za to priliko pripravil video clip s pesmijo Tih deževni dan.

CELJE — Celjsko ljudsko gledališče pripravlja z režijo Francija Križaja dramsko igro Antona Novačana Herman Celjski. Najprej jo bodo uprizorili na domačem celjskem gradu, v avgustu pa na ljubljanskem gradu.

MARIBOR — Nogometni navijači tudi v Sloveniji delajo preglavice. Na derbiju med domačim Branikom in ljubljansko

Olimpijo so Ljubljanci začeli metati na igrišče dimne bakle, petarde, večje kamenje, se kregati z redarji, zato jih je policija še pred koncem tekme odpravila na železniško postajo. Ker so na poti proti kolodvoru lomili stranska ogledala parkiranih avtomobilov pa tudi vetrobransko steklo, je policija prijavila pet izgreznikov sodniku za prekrške, dva pa kazensko ovadila zaradi poškodovanja tuje stvari.

CELJE — Na drugem mednarodnem ekološkem sejmu EKO 93 je 75 razstavljalcev pokazalo najnovejše rešitve in produkte za varstvo okolja. Na njem je sekretar za okolje v ministrstvu za okolje in prostor predstavil osnutek zakona, ki ga bo vlada poslala v državni svet. Zakon predvideva globbo, ki jo bo moral onesnaževalec plačati za storjeno škodo, državi pa bo naložil večjo odgovornost za varstvo okolja.

LJUBLJANA — V 232.000 izvodih je izšel novi slovenski telefonski imenik v dveh delih. V njih so vnesene spremembe, predvsem zaradi preimenovanja ulic in novih števil ter mobitelov. Ob koncu leta bo treba spremeniti številke naročnikov v Dravljah, Fužinah in okoli Cankarjevega doma, kjer bodo zaradi novih digitalnih central prešli s šest na sedemstestne številke. PTT pa ima še problem z mednarodnim poštnim uradom ITU: ta ni sprejel nove slovenske nacionalne številke (do sedaj velja še jugoslovanska 38; nova bi bila 386), ker se Srbija ne strinja s tem preходом. Morali bodo dodeliti Sloveniji neko drugo, zaenkrat neznano številko.

NOVICE S PRIMORSKE

PROTI NOVEMU ZAKONU, ki bo okrnil politične svoboščine slovenske manjšine v Italiji, so Slovenci začeli zbirati podpise o vseh treh pokrajinah (Tržaškem, Goriškem in v Benečiji) dežele Furlanije Julijske krajine. V vsaki morajo zbrati po tisoč podpisov. Nekateri opazovalci niso preveč optimistični.

NABREŽINSKA GODBA je gostovala v nizozemskem Antwerpnu, kjer je nastopalo še 32 drugih pihalnih skupin. Predstavili so se kot godba slovenske manjšine in na progi 4 kilometrov igrali slovske koračnice. Zaradi bolezni kapelnika Stanka Misleja je godbo vodil prof. Sergij Graton.

DESET GORIŠKIH SLIKARJEV je razstavljalo v galeriji Katoliške knjigarne v Gorici.

GORIŠKI KINDATELJE je predstavil 8. film Video Monitor, na katerem je bil pregled najnovejše filmske in TV proizvodnje. Prikazali so dva celovečerna filma (Ko zaprem oči Francija Slaka in Zrakoplov Jureta Pervanje), več televizijskih produkcij (med njimi Predsednik Anton Tomašič in Gospodična Mary Matjaža Klopčiča), posebno še tiste, ki jih pripravljalo manjšine: slovenska v Italiji, Avstriji in Madžarski ter italijanska in madžarska v Sloveniji.

LETOŠNJO NAGRADO VSTAJENJE je prejel madi pisatelj Igor Škamperle za roman Sneg na zlati veji, ki je izšel konec lanskega leta pri Založništvu tržaškega tiska. V komisiji so roman postavili v vrsto najboljših tradicije tržaške proze. Pri utemeljitvi podelitve nagrade se je prof. Martin Jevnikar tudi spomnil že pokojnih nagrajencev: Viška Brumna in Rude Jurčeca iz Argentina, Karla Mauserja iz ZDA, Franca Dolinarja iz Rima, Andreja Kobala iz Nemčije, Valentina Polanška s Koroške, Ubalda Vrabca in Franca Jeze iz Trsta ter Štefana Tonklija in Zore Piščanc iz Gorice.

Osebnostne novice

Krsta: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bil krščen 9. maja Martin Brillante, sin Fermina in Anči roj. Kokalj. Krstil ga je stric Ivan Lužovec.

V soboto, 29. maja, je bil krščen v župnijski cerkvi Santa Rosa de Lima (Munro) Jeremija Markež, sin Andreja in Estele roj.

Antonini. Botra sta bila Alicia Echemendy in Irenej Markež. Krstil je dr. Jure Rode. Srečnima družinama iskreno čestitamo!

V dobrodelni skad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: ga. Mira Ecker 50 dolarjev v spomin na rajno argentinsko prijateljico; ga. Marija Eiletz 100 dolarjev v spomin ge. Ruži Šuc, dr. Julija Savellija in g. Nandeta Babnika. Najlepša hvala!

Andreju Križmanu v spomin

V Ekvadorju je 29. aprila prestopil prag večnosti slovenskih duhovnik Andrej Križman. Konec prihodnjega avgusta bi izpolnil 95 let življenja. Zadnja leta je bil v pokoju, izčrpan in slep.

Bil je velik družbeni delavec, hodil je po poti, ki jo je nakazal Janez Ev. Krek. Po končani prvi svetovni vojni je tudi on slekel vojaško suknjo in se vrnil domov. Kot je sam rekel takrat je bila revolucija v zraku ne samo na Zaloški cesti v Ljubljani, ampak tudi v mnogih srih, tudi v njegovem. Po študentovskem zborovanju v Komendi spomladi leta 1919 mu je visokošolec Franc Korbar rekel, da je komunist, ker je bil usmerjen na levo. V dolgih razgovorih in s sponosjanjem knjig mu je komendski kaplan Janez Černik razginal megle z njegove življenjske poti. Mahničeva knjiga Več luči, Ušeničnikova Sociologija in druge so bile zanj pravo razodetje, našel je pot. Po dobrem premisleku se je odločil za duhovniški poklic.

Po novi maši leta 1923 mu je bilo določeno prvo kaplansko mesto v Zagorju, ker pa je na nekem zborovanju ugovarjal Andreju Gosarju in njegovi skupini krščanskih socialistov, so ga poslali v Žužemberk. Poleg dušnopastirskih dela naj bi pomagal reševati sfalirane gospodarske zadruge. Po štirih letih je bil premeščen na Jesenice, v takrat največje industrijsko središče v Sloveniji. Marksisti so imeli dobro organizirano postojanko, a je z dobrim prosvetnim, združnim in sindikalnim delom dosegel, da so bili zasenčeni. Krekova setev je obrodila sadove.

Slovenija v Svetu Evrope

Osrednji dogodek za Slovenijo je bil njen sprejem v polnopravno članstvo Sveta Evrope. Parlamentarna skupščina SE je 12. maja enoglasno sprejela odločitev, da RS postane 28. članica SE, ki je bil ustanovljen maja 1949. V petek, 14. maja, je zunanji minister Lojze Peterle v Strasbourg podpisal pristopno izjavo iz evropske konvencije o človekovih pravicah. Pred palačo Evropa so ob intoniranju slovenske himne razobesili slovensko zastavo, ki je našla mesto med zastavama Španije in San Marina. Slovenija je hkrati prva država z ozemlja nekdanje Jugoslavije, ki je postala članica te evropske organizacije, ki so jo ustanovili, da bi dosegli večjo enotnost evropskih dežav in skrbeli za spoštovanje človekovih pravic. Poleg Slovenije sta bili na zasedanju Parlamentarne skupščine SE v polnopravno članstvo sprejeti še dve novonastali državi, Estonija in Litva, medtem ko so Makedoniji podelili poseben status gostje. Peterle se je kot polnopravni član udeležil sestanka odbora ministrov SE, na katerem so razpravljali o razmerah na območju bivših držav, Sovjetske zveze in Jugoslavije. Zunanji minister držav članic SE je opozoril na problem beguncev, ki jih je v Sloveniji že 3,5% celotnega prebivalstva.

Med diktaturo kralja Aleksandra kakor tudi med drugo svetovno vojno je bil član vodstva Slovenske ljudske stranke.

Ko je krščanska sindikalna organizacija Jugoslovanska strokovna zveza pa zaslugi svojih voditeljev plula v marksistične vode, je bil med ustanovitelji nove krščanske sindikalne organizacije Zveze združenih delavcev in urednik njenega glasila Slovenski delavec. Ko je leta 1941 okupator zatrl delovanje te organizacije, je zopet sodeloval pri ustanovitvi ilegalne Slovenske delavske zaveze. Pod njegovim vodstvom je ta pripravila osnutek povojne Stanovske ureditve Slovenije in osnutek Delovnega prava. Potem je bil kurat ilegalne skupine Slovenske legije na Gorenjskem. Nekaj mesecev pred koncem vojne so ga ujeli Nemci in vtaknili med francoske vojne ujetnike pri graditvi ljubeljskega prodora.

Po končani vojni se je po enomesečnem bivanju na Tirolskem napotil v Rim. Bil je v vodstvu Socialnega odbora za pomoč beguncem v italijanskih in avstrijskih taboriščih za njihovo naselitev v prekomorskih dežalah. Poleg tega dela je ustanovil organizacijo Družabno pravdo z istoimenskim glasilom.

Tudi sam je emigriral, a na misijonsko področje v Ekvador. Najprej je bil župnik, potem nekaj časa generalni vikar škofije Portoviejo, potem zopet župnik, dokler ni omagal. Med emigracijo se ga ni dosti omenjalo, a zgodovina slovenske politične emigracije ne bo mogla prezreti tihega in požrtvovalnega dela tega moža slovenskih korenin.

A. H.

Drnovšek na Češkem

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek in predsednik češke vlade Vaclav Klaus sta v začetku maja v Pragi po dvostranskih pogajanjih podpisala sporazum med vladama Republike Slovenije in Češke o ukinitvi vizumov ter sporazumom o liberalizaciji vzajemnih trgovinskih odnosov.

Sporazum o odpravi vizumov je formalne narave, saj za državljane Češke republike in Republike Slovenije vizumi že doslej niso bili potrebni.

Sporazum o liberalizaciji vzajemnih trgovinskih odnosov pa naj bi bil izpolnjen v dveh letih. Glede tega sporazuma sta bila doslej že dva kroga pogajanj med Slovenijo, Češko in Slovaško.

Drnovšek je po pogovoru s češkim predsednikom Havlom izjavil, da pričakuje nadaljnja pogajanja in podpis podobnega spoznizuma s Slovaško v kratkem času.

Po slavnostnem kosilu, ki ga je Drnovšku in njegovi delegaciji v čast priredil prvi podpredsednik češke vlade in finančni minister Ivan Kočarnik, sta obe strani podpisali še sporazum o zaščiti in spodbujanju naložb ter protokol o sodelovanju med ministrstvom za zunanje zadeve.

Drnovšek se je pred vrnitvijo v Ljubljano sešel s predsednikom češkega parlamenta M. Uhdejem, in s češkimi in slovenskimi gospodarstveniki in finančniki.

MALI OGLASI

Še je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. **Alejandra Igljč Šef.** Glavarjeva 45. 61000 LJUBLJANA - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362. **Proyectos de Informática S.A.** - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji Tel./Fax: 942-8681/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.
dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 18. do 20. - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

REŠITEV KRIŽANKE

Vodovodno: 1. Slab. 5. Oval. 9. Kos. 12. Vit. 14. Sramota. 16. Koline. 18. Zaprt. 20. Maha. 21. Večje. 22. Kri. 24. Amor. 26. Kača. 28. Na. 29. Zmočena. 31. Ji. 32. Oder. 34. Čita. 35. Zid. 36. Otel. 38. Juda. 40. Svila. 41. Sekala. 43. Lakomen. 45. Ilova. 47. Ana. 48. Atek. 49. Agej.

Navpično: 1. Sv. 2. Lik. 3. Atom. 4. Bela. 6. Vse. 7. Ar. 8. Laže. 9. Kopja. 10. Otroči. 11. Sat. 13. Kiham. 15. Mačka. 17. Namochi. 19. Okno. 21. Vrejte. 23. Radovan. 25. Oči. 27. Aida. 29. Zrelo. 30. Nauki. 33. Etika. 35. Zalog. 37. Lama. 39. Dala. 40. Sla. 41. Sne. 42. Ave. 44. Et. 46. Aj.

Slovenska kulturna akcija

2. kulturni večer

Andrej Makek: Razstava akvarelov

Slovenska hiša, 5. junija ob 20. uri

3. kulturni večer

Jaroslav Skrušny

Umetniški urednik TV Slovenija

Kultura in televizija v Sloveniji

V petek, 11. junija ob 20 v Slovenski hiši

MUTUAL SLOGA

Matricula INAM 580

Sarmiento 385 - 1° Piso - Of. 10 - Capital Federal

CONVOCATORIA

De acuerdo al Artículo 28º del Estatuto Social y conforme con el Acta N° 164 de sesiones del Organo Directivo de fecha 31 de mayo de 1993, se convoca a los Señores Socios a la 13ª Asamblea General Ordinaria, que se realizará el 4 de junio de 1993 a las 10 hs. en el Centro Esloveno, sito en Ramón L. Falcón 4158 de esta Capital, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea.
- 2) Elección de tres miembros de la Junta Electora, conforme al art. 40º del Estatuto Social.
- 3) Consideración de la Memoria, Balance General, Inventario, Cuentas de Gastos y Recursos e Informe del Organo de Fiscalización, correspondientes al Ejercicio N° 13, iniciado el 1º de mayo de 1992 y finalizado el 30 de abril de 1993.
- 4) Consideración del Revalúo Contable, conforme con la Ley N° 19.742.
- 5) Elección de dos miembros titulares, un miembro suplente del Organo Directivo y de dos miembros titulares y un miembro suplente del Organo de Fiscalización, conforme al artículo 15º de los Estatutos Sociales.

ORGANO DIRECTIVO DE LA MUTUAL SLOGA

El quórum de la Asamblea será de la mitad más uno de los Asociados con derecho a participar. En el caso de no alcanzar este número a la hora fijada, la Asamblea sesionará 30 minutos después con los socios presentes, cuyo número no podrá ser menor al de los miembros de los Organos Directivo y de Fiscalización.

Buenos Aires, 31 de mayo de 1993.

KORISTNI NASVETI, ČE POTUJETE V SLOVENIJO

Telefon v Argentino 99-54-1- (št. tel.)

Telefonske številke:

policija	92
gasilci	93
prva pomoč	94
informacije	981
avtobusna postaja Ljub.	325-885
železniška postaja	316-768
letališče Brnik	64-212-844

Argentinsko veleposlaništvo

Veleposlanik **DR. JORGE A. TAIANA**
Goldschneidgasse 2/1
A 1010 Wien - Austria
Tel. 99-43-222-533-8463

Slovenske železnice nudijo posebne turistične vozovnice za 10, 20 ali 30 dni z neomejenimi vožnjami po Sloveniji. Za skupine so posebni popusti. Od januarja dalje se je Slovenija pridružila evropskemu sistemu ali Euro-Domino, za 3, 5 ali 10 dni. Vse informacije dobite na železniških postajah.

Cena nafte v Sloveniji:

Super (98 oktanov)	SIT 55,30 / lit
navadni (91 okt.)	47,00 / lit
(95 okt)	49,90 / lit
diesel D1	49,80 / lit
D2	46,20 / lit

PORAVNAJTE NAROČNINO

V Slovenskem domu Carapachay

bo v nedeljo 13. junija

DRUŽINSKO KOSILO - KOLINE

Dobra postrežba, nizke cene, domače okolje

Lepo vabljeni!

Številka 38.211

je izšla za glavni dobitek na Državni loteriji 29. maja t.l. Vsi člani Zadruga in Mutuala SLOGA, katerih številke članske ali hranilne knjižice končajo z

11

imajo možnost, da pridejo v poštev pri III. NAGRADNEM ŽREBANJU SLOGE, ki bo 6. julija t.l. v naši glavni pisarni, če do 30. junija t.l. vložijo v navadno hranilno vlogo v Mutualu Sloga \$ 200.- oziroma doplačajo razliko do te vsote.

Med upravičence bomo izžrebali te nagrade:

1. Filmsko kamero SANYO, mod. VND 66
2. Električni šivalni stroj SINGER, mod. 2350
3. Električni sušilnik KOHINOOR, 5,200 kg

Nagrade dobavi in garantira podjetje ALPE-HOGAR, Stane Mehle.

Poleg te izredne ugodnosti, vam naložba v Slogi prinaša bogate obresti, vam je vedno na razpolago, vam daje pravico do izdatnih in brezplačnih socialnih podpor in možnost ugodnih posojil na odplačevanje v obrokih.

Pozanimajte se osebno ali po telefonu o stanju vašega računa v SLOGI ali o pogojih za vpis, če slučajno še niste član.

SREČA VAS IŠČE, POMAGAJT JI, DA VAS NAJDE!
V SLOGI JE MOČ!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario: Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 5. junija:

Kulturni večer SKA: Andrej Makek: razstava akvarelov, ob 20. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 6. junija:

Spominska proslava junakov ob 16. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 11. junija:

SKA: Kulturni večer: Skrušny: Kultura in televizija v Sloveniji. Ob 20 v Slov. hiši.

SOBOTA, 12. junija:

Slovenski srednješolski tečaj.

NEDELJA, 13. junija:

Družinsko kosilo in koline v Carapachay.

Proslava šolskih otrok ob 16 v Slovenski hiši. Igra: F. Prešeren.

NEDELJA, 20. junija:

Procesija sv. Rešnjega telesa v Don Bosku v Ramos Mejija.

SOBOTA, 26. junija:

Slovenski srednješolski tečaj.